

UNIUNEA EUROPEANĂ

Studiu privind asigurarea dotărilor publice de învățământ preuniversitar
în zona municipiului Cluj-Napoca

Raport activitate 3

A3. ANALIZA DISFUNCIONALITĂILOR ȘI PROPUNERI DE ELIMINARE/DIMINUARE A LOR; PROPUNERE DE PRIORITATI DE INTERVENTIE

Director de proiect:

Conf. univ. dr. Norbert Petrovici

Petrovici N

**Studiu privind asigurarea dotărilor publice de învățământ
preuniversitar în zona municipiului Cluj-Napoca**

**A3. ANALIZA DISFUNCȚIONALITĂȚILOR ȘI PROPUNERI
DE ELIMINARE/DIMINUARE A LOR; PROPUNERE DE
PRIORITATI DE INTERVENTIE**

DISFUNCTİONALITĂȚI

Morfologia urbanizării

— Planurile de urbanizare pentru perioada 2022-2026 nu prevăd spații destinate unităților de învățământ pentru noile locuințe colective din Cluj-Napoca. Această excepție se regăsește în Planul Urbanistic Zonal pentru zona Baciu. În mod obișnuit, planurile urbanistice zonale realizate de către actori economici privați nu iau în considerare spațiile sociale necesare.

— Expansiunea metropolitană și urbanizarea Cluj-Napoca nu a fost însotită de o expansiune proporțională a unităților de învățământ. Această expansiune nu a fost coordonată prin intermediul planurilor de urbanizare zonală care să preceadă procesul de construire. Nu s-au rezervat terenuri pentru serviciile necesare populației, inclusiv unități de învățământ.

— Suburbanizarea a generat navetismul populației școlare spre Cluj-Napoca. Creșterea numărului de elevi din Cluj-Napoca se corelează cu creșterea numărului de elevi din întreaga zonă metropolitană (și nu numai cu cel din Cluj-Napoca). Distribuția teritorială a populației școlare și a unităților de învățământ duce la navetism. Peste 13.000 de elevi călătoresc zilnic spre Cluj-Napoca, adică aproximativ unul din zece elevi.

— Tendința de creștere a cohortelor de nou născuți în primul inel de comune metropolitane între 2008-2022. Populația de vîrstă școlară în comunele metropolitane din prima coroană a fost în creștere în perioada 2011-2021. Comunele cu cele mai mari valori ale numărului de nou-născuți în 2022 în Zona Metropolitană Cluj-Napoca sunt: Apahida (715), Florești (680), Baciu (599). Acestea, laolaltă, cuprind aproximativ 50% din totalul cohortei de copii pentru comunele din aria metropolitană.

— Grade de cuprindere mici în comunele metropolitane. Comunele din Coroana 1 (Baciu, Apahida, Florești) au grade de cuprindere mici, sub 50%, elevii tind să facă naveta spre Cluj-Napoca.

Rețeaua școlară

— Concentrarea elevilor în zona metropolitană a orașului Cluj-Napoca este o realitate. Gradul de cuprindere în învățământ reprezintă procentul de copii înscrîși în școli raportat la numărul de copii de aceeași vîrstă. În anul 2021-2022, gradul de cuprindere în Cluj-Napoca a fost de 106%, cu tendință de creștere. Este de așteptat ca în următorii ani gradul de cuprindere să crească, odată cu trecerea copiilor născuți după 2015 la vîrstă școlară.

— Unități școlare subutilizate. În prezent, există unități școlare care sunt subutilizate, mai ales liceele tehnologice care au fost înființate pentru a pregăti forță de muncă necesară pe platformele industriale din perioada socialistă. În anul 2022, numărul de elevi înscrîși în aceste școli este mult mai mic decât capacitatea lor.

— Grade de cuprindere foarte mari în liceele municipale. Pe de altă parte, gradele de cuprindere în liceele municipale din Cluj-Napoca sunt foarte mari, depășind 176% din populația de vîrstă potrivită (15-18 ani) pentru aceste niveluri de educație. În cifre absolute, există 13.524 de tineri de această vîrstă în oraș, dar în instituțiile de învățământ sunt înscrîși 23.836 elevi în anul școlar 2021-2022.

— Criza forței de muncă manuală calificată din ZMC. Industria prelucrătoare din zona metropolitană a orașului Cluj-Napoca se confruntă cu o criză majoră de forță de muncă

manuală calificată. Calitatea învățământului în liceele tehnologice a scăzut considerabil, iar numărul de elevi înscrîși în aceste școli este în scădere. În plus, nu există unități școlare tehnologice și profesionale în proximitatea platformelor industriale și tehnologice noi.

— Tendința de creștere a cohortelor de nou născuți în ZMC până în 2027 și apoi o nouă contracție până în 2032. În ceea ce privește dinamica nașterilor, se poate observa o tendință de creștere a cohortelor de nou-născuți în zona metropolitană a orașului Cluj-Napoca până în 2027, urmată de o nouă contracție până în 2032. Dacă se menține această tendință, cererea de locuri în grădinițe va crește cel puțin până în 2030, iar presiunea pe clasele pregătitoare va crește până în 2033. Efectele se vor resimți până în 2041 pentru celelalte clase școlare din zona metropolitană a orașului Cluj-Napoca.

Disparități de acces la învățământ

— Disparități în accesul la servicii de educație preșcolară. Pe de o parte, în comunele metropolitane nu există creșe publice, iar cele private care au funcții similare nu sunt autorizate sub această etichetă. Pe de altă parte, numărul de creșe din Cluj-Napoca este foarte mic, astfel încât doar o mică parte din generația de copii este școlarizată în aceste instituții. Inegalitățile locative se traduc și în inegalități educaționale.

— Inegalitățile de locuire se transformă și în inegalități școlare. Performanța școlară a elevilor este influențată de zona geografică în care se află școala, deoarece aceasta reflectă nivelul de educație al părinților din acea zonă. De exemplu, școlile gimnaziale din zonele defavorizate din Cluj-Napoca obțin în medie note mai mici la Evaluarea Națională decât cele din restul orașului. În absența unui program social coherent, care să includă măsuri complementare pentru elevii din medii sociale dezavantajate, abandonul școlar nu va fi redus, iar performanța școlară nu va crește.

— Inegalitățile în accesul la școli se transformă și ele în inegalități educaționale. Școlile tehnologice, care atrag un număr mai mare de elevi din mediul rural, obțin rezultate mai slabe la bacalaureat decât liceele teoretice din Cluj-Napoca și decât media națională. Aceasta este un alt exemplu al procesului social mai larg, asemănător celui anterior, prin care inegalitățile sociale distribuite în profilul teritorial al zonei metropolitane devin inegalități în ceea ce privește performanța școlară a elevilor. Școala, în aceste condiții, devine o instituție care reproduce inter-generațional inegalitățile sociale, în loc să îndeplinească rolul său de a asigura mobilitatea socială pe baza meritocrației.

— Există o insuficiență a locurilor în căminele și internatele școlare. Numărul de locuri în căminele metropolitane este subdimensionat în comparație cu nevoile reale ale elevilor, astfel încât mulți elevi fac naveta zilnic către școli, ceea ce poate duce la probleme de performanță școlară și de integrare socială.

— Costurile navetei sunt mari pentru elevii din comunele rurale, în timp ce pentru elevii din suburbii orașului, ale căror părinți au studii universitare, costurile sunt mai mici, deoarece aceștia îi însoresc pe părinții lor la serviciu. Aceste costuri ridicate ale navetei reprezintă o problemă financiară și au un impact negativ asupra numărului de membri ai familiei care contribuie la gospodăria familială, deoarece adolescentii pleacă din casă pentru a merge la școală.

— Expansiunea învățământului privat. În contextul unei creșteri a disparităților de venit, expansiunea învățământului privat a devenit o tendință semnificativă în România. Conform datelor din anul 2022, 7% din populația școlară de nivel primar, gimnazial și liceal (aproximativ 8.000 de elevi) frecventează unități de învățământ privat în Cluj-Napoca. Această cifră este în continuă creștere, sugerând că un segment al populației cu venituri peste medie preferă să-și educe copiii în sistemul privat, datorită incapacității sistemului

public de a-și satisface nevoile educaționale. Acest fenomen nu poate fi considerat o disfuncționalitate, ci o adaptare a unor părinți și elevi la o situație socială și economică particulară.

Dotarea unităților școlare

— Săli de clasă cu suprafete mici. În Cluj-Napoca, sălile de clasă sunt caracterizate de suprafete reduse, cu o medie utilă de 53 metri pătrați, de aproximativ 2,5 ori mai mică decât norma reglementată de 132 metri pătrați. Această situație se datorează în mare parte clădirilor vechi care găzduiesc unitățile școlare, dar există și o altă sursă a mărimii mici a sălilor de clasă. Din cauza numărului mare de elevi, spații improprii care nu au fost destinate procesului educațional, cum ar fi centralele termice, sălile pentru depozitare sau bibliotecile, au fost transformate în săli de clasă.

— Dispariția laboratoarelor și claselor cu scopuri didactice rezervate. De asemenea, au dispărut laboratoarele și clasele cu scopuri didactice rezervate din cauza presiunii cohortelor în creștere de elevi, în special în unitățile școlare aglomerate din centrul Clujului. Aceasta a dus la îngreunarea accesului la materiale didactice specializate și la lipsa atelierelor moderne din școlile tehnologice subfinanțate.

— Dispariția bibliotecilor și sălilor pentru activități de grup. În contextul creșterii numărului de elevi, unitățile școlare aglomerate din Cluj-Napoca au fost nevoie să își adapteze spațiile existente, ceea ce a dus la dispariția bibliotecilor și a spațiilor destinate activităților de grup. În plus, fondul școlar de carte a suferit o scădere dramatică, iar accesul la cărți este condiționat de situația financiară a părinților și de decizia lor de a cumpăra cărți. De asemenea, elevii nu mai au acces la spații supravegheate în timpul pauzelor, ceea ce îi afectează în special pe cei care nu urmează orele de religie sau care trebuie să astepte până la începerea activităților extra-curriculare. Bibliotecile sunt adesea utilizate și ca spații de lucru în grup sau pentru întâlniri de proiecte școlare, iar dispariția acestor spații poate afecta negativ munca în echipă, făcând ca profesorii să se bazeze pe coordonarea informală în afara programului școlar.

— Lipsa spațiilor dedicate activităților fizice și sportului. Lipsa spațiilor dedicate activităților fizice și sportului este dramatică în Cluj-Napoca, unde doar 18 unități școlare dispun de săli de sport sau de clădiri dedicate sălilor de sport. În plus, necesitatea de a lucra pe schimburi în unitățile școlare aglomerate a dus la ocuparea continuă a claselor școlare, creând astfel imposibilitatea de a asigura programe „after-before school” pentru elevii claselor de nivel primar.

PRIORITĂȚI DE INVESTIȚIE

Principalele disfuncționalități identificate în studiu de fundamentare și potențialele propunerile de eliminare / diminuare a acestora sunt prezentate sintetic în tabelele de mai jos pe dimensiuni.

Morfologia urbanizării: Disfuncționalități	Propunerile de eliminare / diminuare a disfuncționalităților
Noile locuințe colective planificate pentru perioada 2022-2026 nu au spații rezervate unităților școlare.	<ul style="list-style-type: none"> - În vederea îmbunătățirii sistemului de învățământ în municipiul Cluj-Napoca, se propune rezervarea de terenuri adecvate pentru construirea de noi unități de învățământ (creșe, grădinițe, școli primare și gimnaziale, precum și noi licee) în noile teritorii urbanizate. - În acest sens, administrația publică poate utiliza, printre altele, următoarele instrumente: <ul style="list-style-type: none"> (A) planul de acțiune pentru implementarea investițiilor propuse prin planurile de urbanism zonal, care distinge categoriile de costuri suportate de investitorii privați și cele care vor fi asumate de autoritățile publice locale, conform legii nr. 350 din 2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și a normelor sale metodologice; (B) contractele de reconversie prevăzute în noul Plan Urbanistic General pentru Planuri Urbanistice Zonale de Restructurare Urbană; (C) achiziționarea publică de terenuri sau (D) exproprierea de terenuri pentru servicii publice și de interes public cu funcțuni administrative urbanismul și a normelor sale metodologice.
Suburbanizarea metropolitană și urbanizarea Clujoarei nu a fost însotită de expansiunea proporțională a unităților școlare.	<ul style="list-style-type: none"> - Este importantă asigurarea de terenuri adecvate în comunele metropolitane și în municipiul Cluj-Napoca pentru investiții în unități școlare noi și construcția de clădiri necesare. - În acest sens, se pot utiliza următoarele instrumente prevăzute de Legea nr. 246/2022 privind zonele metropolitane: <ul style="list-style-type: none"> (A) mandatarea de către primăriile metropolitane a unei asociații de dezvoltare inter-comunitară cu coordonarea strategiilor și planurilor de dezvoltare, alături de coordonarea investițiilor și dezvoltării patrimoniului unităților școlare din comunele metropolitane; (B) realizarea de strategii de dezvoltare integrate durabile a zonei metropolitane; (C) realizarea de planul de mobilitate urbană durabilă al zonei metropolitane; (D) realizarea de planul de amenajare a teritoriului intercomunitar al zonei metropolitane.
Sub-urbanizarea a generat navelismul populației școlare spre Cluj-Napoca.	<ul style="list-style-type: none"> - Se propune efectuarea unei analize în cadrul noului Plan de Mobilitate Urbană Durabilă pentru a sincroniza orarele școlare cu cele ale mijloacelor de transport public ale Compania de Transport Public Cluj-Napoca, astfel încât să se îmbunătățească transportul elevilor și al tuturor călătorilor.
Tendința de creștere a cohortelor de nou născuți din primul inel de comune metropolitane între 2008-2022	<ul style="list-style-type: none"> - Raportat la populația de vîrstă școlară, numărul săliilor din școlile din prima coroană metropolitană este insuficient în Cluj-Napoca. - În comunele Apahida, Baciu, Cojocna, Feleacu, Florești, Gilău și Jucu din zona metropolitană, se impune construirea a 65 de săli noi. Luând în considerare mărimea medie a unei școli din coroana 1 (12 clase), ar fi nevoie de aproximativ 5-6 unități noi care să găzduiască clase primare și gimnaziale. - În comunele Mănăstur, Someșeni și Grigorescu din zona metropolitană urbană, se impune construirea a cel puțin 30 de săli noi, adică cel puțin 2-

3 unități de învățământ cu mărimea de 15 clase.

Grade de cuprindere mici în comunele metropolitane.

- Deschiderea unui liceu teoretic în Florești până în 2032. În această localitate a crescut volumul populației de vîrstă școlară, iar în următoarea decadă populația de vîrstă liceală va fi suficient de mare să poată susține demografic un liceu.
- Copii din clasele primare și gimnaziale își însotesc părinții în naveta lor zilnică spre serviciu, alegerea școlii fiind adesea constrânsă de necesitățile de mobilitate teritorială. Amenajarea școlilor și asigurarea de dotări pentru a face posibile în comunele metropolitane
  - (A) a unor servicii de supraveghere și realizare a temelor pentru copiii școlari de tip „before / after-school” și
  - (B) a unor servicii de tip extra-curricular pentru diferite tipuri de sporturi și activități fizice, care să permită extinderea programului instituționalizat al copiilor și degrevarea de responsabilități de îngrijire pentru părinții angajați sau cu un program zilnic de navetă.

Rețeaua școlară: Disfuncționalități

Propunerি de eliminare / diminuare a disfuncționalităților

Concentrarea populației metropolitane de elevi în Cluj-Oara

- În cadrul procesului de renovare și modernizare a unităților școlare existente, se va lua în considerare extinderea acestora prin supraetajare sau construcția de noi corpuși și clădiri, în special în incintele centrale din Cluj-Napoca. Această metodă are potențialul de a contribui la creșterea spațiilor de învățare disponibile, mai ales în centrul orașului, și va reduce criza de spații din școlile din această zonă.
- Cu toate acestea, aplicarea exclusivă a acestei intervenții (fără celelalte două tipuri de intervenții complementare - construcții de unități noi și reorganizări ale rețelei de unități de învățământ) va conduce la o concentrare geografică a spațiilor de învățământ, crescând astfel presiunea asupra școlilor centrale.

Unități școlare subutilizate

- În cadrul procesului de renovare și modernizare a unităților școlare existente din Cluj-Napoca, ar trebui să se ia în considerare și reorganizarea acestora pentru a oferi spații adecvate pentru nivelele primare și gimnaziale. Ar trebui să se identifice unitățile școlare care au săli de clasă neocupate cu clase de elevi și să se ia măsuri pentru reorganizarea acestora.
- De asemenea, ar trebui să se extindă capacitatea de școlarizare pentru aceste nivele și să se ia în considerare organizarea claselor primare și gimnaziale ca unități școlare arondante unor școli prestigioase din Cluj-Napoca, pentru a asigura calitatea învățământului și pentru a răspunde eventualelor îngrijorări ale părinților.
- În plus, ar trebui să se identifice unitățile școlare care oferă deja nivale primare și gimnaziale și să se ia măsuri pentru a le moderniza și extinde capacitatea de școlarizare pentru aceste nivale. Astfel, se poate evita situația în care săli de clasă sunt neocupate, iar elevii nu beneficiază de un mediu adecvat de învățare.

Grade de cuprindere foarte mari în liceele municipale

- În vederea degrevării presiunilor asupra liceelor și colegiilor municipale, se propune reducerea treptată a numărului de clase de nivel primar și gimnazial care își desfășoară activitatea în incinta liceelor, și creșterea numărului de școli cu nivale primare și gimnaziale în periferia orașului. De asemenea, se propune construirea de unități de învățământ cu nivale primare și gimnaziale în ariile sudice și nordice ale Cluj-Napoca.
- Având în vedere geografia orașului și concentrarea cererii în anumite cartiere, precum și faptul că săli de clasă sunt inamovibile între școli,

se estimează că în anul 2022 sunt necesare 200 de săli de clasă, adică 7 școli cu o medie de 28 de clase.

- În plus, reorganizarea celor cinci licee tehnologice face necesară construirea a două școli noi cu clase primare și gimnaziale în sudul și nordul Cluj-Napoca.

Tendința de creștere a cohortelor de nou născuți în ZMT până în 2027 și apoi o nouă contracție până în 2032

- Construirea a încă două școli, una în nord-vest și una în sud-estul Clujului, până în anul 2032, pentru a putea găzdui cohortele în creștere de elevi metropolitani. Mărimea medie a unei astfel de școli poate să fie 27 săli de clasă (echivalentul a trei clase paralele pentru clasele 0-8).

Criza forței de muncă manuală calificată din ZMT.

- Pentru a sprijini elevii din liceele tehnologice și profesionale, se propune crearea de programe de tip cazare-masă-bursă. Se va conserva numărul de locuri oferte spre școlarizare, însă se va reevalua poziționarea lor în oraș și tipurile de specializări oferite. Potrivit acestui studiu de fundamentare, efectivele școlare ale unei unități cresc dacă crește numărul de salariați din vecinătatea unității școlare, în mod particular dacă cresc efectivele salariale din industria prelucrătoare. Acest lucru se întâmplă pentru că elevii își însoțesc părinții în naveta lor zilnică.
- În vederea dezvoltării educației tehnologice și profesionale, se propune deschiderea de unități școlare noi cu profil tehnologic și profesional în coroana întâi metropolitană cu un număr mai mic de elevi, în special în comunele nordice, în vecinătatea noilor platforme industriale și tehnologice. Aceste licee comunale vor fi cuplate cu programe cazare-masă-bursă.
- În final, se propune oferirea de sprijin curricular conducerii liceelor și consultanță în realizarea de contracte educaționale cu companiile pentru a extinde programele duale în cadrul învățământului profesional.
- Programele de învățământ dual, nu sunt acceptate ca un dat cultural de către elevii adolescenți, fiind percepute mai degrabă ca un loc de muncă. Pentru a îmbunătății retentia școlară, este necesară implementarea unor programe complementare de cazare, masă și bursă, precum și acordarea unei atenții sporite pregătirii personalului de nivel tehnician prin intermediul contractelor.

Disparități de acces la învățământ

Disparități de acces la servicii de educație la nivel antepreșcolar.

Propunerile de eliminare / diminuare a disfuncționalităților

- Se impune extinderea sistemului de creșe municipale, fie prin construirea unor spații noi adecvate, fie prin reamenajarea adecvată a grădinițelor existente, pentru a oferi oportunitatea părinților de a beneficia de servicii adecvate de îngrijire a copiilor antepreșcolari. Sistemul de creșe este de trei ori mai mic decât necesarul de școlarizare al cohortei de copii din municipiul Cluj-Napoca.
- Dezvoltarea infrastructurii necesare creșelor este extrem de costisitoare și adesea depășește capacitatea bugetelor comunelor metropolitane. În acest sens, investițiile în dezvoltarea sistemului de creșe are nevoie de coordonare metropolitană.
- Dezvoltarea serviciilor complementare de îngrijire a copiilor de nivel antepreșcolar și preșcolar în comunele metropolitane (de tip grup de joacă pentru preșcolari și antepreșcolari, în cadrul bibliotecilor școlare, servicii de supraveghere și stimularea dezvoltării pe timpul vacanțelor) poate fi finanțată din fondurile publice ale Consiliilor județene.

Inegalitățile de locuire se transformă și în inegalități școlare

- Extinderea rețelei de mediatori școlari pentru comunitățile dezavantajate, cu un accent sporit în zona de Nord-Est a Clujului, pentru a facilita accesul la o educație de calitate a copiilor din aceste comunități.
- Asigurarea continuității serviciilor educaționale prin intermediul unor servicii de supraveghere și realizare a temelor pentru copiii școlari de tip

"before/after school", care să fie gratuite pentru elevii din medii dezavantajate. De asemenea, este necesară înființarea unor astfel de servicii, mai ales în cartierele dezavantajate din zona de Nord-Est și Sud-Vest a Clujului, pentru a sprijini dezvoltarea armonioasă a copiilor și pentru a preveni abandonul școlar.

Inegalitățile de acces la școli se transformă și în inegalități școlare

- Dezvoltarea de campusuri școlare care să deservească mai multe comune metropolitane. Aceste campusuri ar trebui să fie destinate elevilor și să ofere facilități infrastructurale moderne similare celor din mediul urban.

- Dezvoltarea de licee tehnologice și școli profesionale în proximitatea platformelor industriale metropolitane, cu profil de predare contemporan, inclusiv cu programe duale. Succesul unei astfel de unități școlare este extrem de greu de estimat, motiv pentru care este necesară experimentarea. Un prim candidat ar putea fi reprezentat de câteva clase liceale cu profil tehnologic în Apahida sau Jucu în proximitatea platformelor industriale metropolitane, dublate de cazare, cantină și bursă.
- Dezvoltarea unor campusuri de învățare metropolitane și a unor programe de tip „școală de vară” în campusuri specializate în tehnologie, ecologie și știință.

Numărul insuficient de locuri în cămine și interne

- O posibilă soluție pentru îmbunătățirea calității învățământului în școlile care concentrează elevi navetiști la nivel liceal este asigurarea unei baze materiale adecvate pentru elevii din medii rurale defavorizate, prin trei măsuri complementare: cazare în cămine, asigurarea mesei zilnice și acordarea de burse sociale.
- Reducerea navetismului elevilor din comunele metropolitane care provin din gospodării în care părinții au studii elementare sau medii, mai ales pentru nivelele gimnaziale și liceale, poate fi realizată prin creșterea numărului de locuri disponibile în cămine.
- Reabilitarea internatelor și a căminelor existente și dotarea lor corespunzătoare reprezintă o altă măsură necesară.
- Construcția de noi interne pentru elevii care nu sunt domiciliați în localitatea în care studiază este necesară pentru a acoperi întregul spectru de nevoi de cazare ale elevilor.

Costurile mari ale navetei pentru elevii din comunele rurale.

- Reabilitarea căminelor existente și construirea de cantine noi asociate cu căminele elevilor este o soluție necesară. În plus, este important să se ofere servicii suplimentare de mese calde în cantinele asociate cu căminele.
- Pentru a reduce navetismul, se va asigura hrana copiilor care optează pentru programul prelungit în școală la nivelurile primar și gimnazial.
- Pentru școlile cu un procent ridicat de elevi navetiști, reabilitarea căminelor și construcția de noi cantine, în special în liceele tehnologice, reprezintă o altă măsură importantă. Nu este necesară conexiunea lor cu internele existente.
- Programul de cazare și masă va fi însotit de acordarea de burse sociale elevilor din mediul rural.

Expanziunea învățământului privat.

- În Cluj-Napoca, se va lua în considerare deschiderea de programe cu clase în limba engleză sau limbi române în școlile publice din unitățile școlare prestigioase, urmând exemplul școlilor private de succes, precum Transylvania College sau Royal School in Transylvania. De asemenea, există școli prestigioase cu profil bilingv și intensiv în limba engleză, organizate pe trei nivele de studiu: primar, gimnazial și liceal.

Dotarea unităților școlare: Disfuncționalități

Săli de clasă cu suprafețe mici

Propunerile de eliminare / diminuare a disfuncționalităților

- Organizarea de concursuri de soluții de arhitectură și dezbateri cu comunitatea largă (elevi, cadre didactice, părinți etc.) pentru reamenajarea școlilor publice, astfel încât să se adapteze metodelor interactive de predare și să permită manifestarea creativității elevilor.
- Se va acorda prioritate adecvării dimensiunii sălilor de clasă la

reglementările din normativele contemporane în procesul de reabilitare a unităților școlare din Cluj-Napoca.

Dispariția laboratoarelor și claselor cu scopuri didactice rezervate

- Elaborarea unui inventar detaliat în Primăria Clujoara a clădirilor din patrimoniul școlar și a sălilor de clasă, inclusiv dotările acestora. Propunem două tabele distințe: primul ar urma să ofere informații detaliate despre clădiri și să ofere o descriere detaliată a componenței acestora, în timp ce al doilea ar urma să ofere informații despre sălile de clasă, cu descrierea dotărilor acestora și destinația lor. Organizarea ideală este cea propusă de siiir.edu.ro, însă datele legate de patrimoniul școlar sunt actualizate doar până la nivelul anului 2019.
- Crearea unor proceduri de avizare a schimbării destinației laboratoarelor în săli de clasă.
- Programul de regenerare a laboratoarelor va fi însotit de dotarea acestora cu materiale didactice adecvate. Se vor constitui proceduri prin care școlile vor aloca și solicita bugete pentru materialele didactice și consumabile către Primăria Cluj-Napoca.

Dispariția bibliotecilor și sălilor pentru activități de grup

- Programele de reabilitare se vor concentra pe identificarea sălilor destinate bibliotecilor școlare în fiecare unitate școlară. Se vor identifica spații adecvate, cu o suprafață utilă de cel puțin 132 m², conform normativelor în vigoare, echivalente cu suprafața unei săli de clasă.
- Se va realiza dotarea corespunzătoare a acestor spații cu mobilier adecvat pentru activități individuale și de grup.
- Școlile municipale și metropolitane pot fi transformate în spații multifuncționale care să servească comunitatea prin accesibilitate și dotare corespunzătoare, devenind astfel spații publice echipate. Această transformare necesită o finanțare adecvată a infrastructurii școlare pentru a permite această reconversie.
- Sălile de bibliotecă sunt echipate corespunzător pentru a oferi servicii complementare periodice pentru copilăria timpurie, prin organizarea de grupuri de joacă pentru antepreșcolari și școlari în comunitățile metropolitane.
- Se va facilita accesul elevilor la bazele de date și resursele informaționale și educaționale prin intermediul bibliotecilor școlare.

Lipsa spațiilor dedicate activităților fizice și sportului

- Se vor identifica spații publice sau se vor achiziționa terenuri de către Primăria Municipiului Clujoara în proximitatea mai multor școli, astfel încât acestea să fie la distanțe de mers de până la 10 minute, și se vor dota cu facilități pentru activități sportive, atât în aer liber, cât și în spații închise.

Lipsa spațiilor pentru programe „after-before school”

- Se vor identifica spații publice sau se vor achiziționa terenuri de către Primăria Municipiului Cluj-Napoca în proximitatea mai multor școli, astfel încât acestea să fie la distanțe de mers de până la 10 minute, și se vor dota cu facilități pentru activități sportive, atât în aer liber, cât și în spații închise.
- Se va reduce numărul de schimburi prin programe de construcție a școlilor primare și gimnaziale și prin reconversia unităților școlare nefolosite, în vederea reducerii presiunii asupra unităților aglomerate.
- Se va reduce numărul de schimburi prin scăderea numărului de clase primare și gimnaziale în clădirile dedicate învățământului de nivel liceal.
- Se vor utiliza spațiile noi construite în urma reabilitărilor pentru programe „after-before school” pentru nivelurile primare și gimnaziale.
- Se va acorda o atenție deosebită programelor „after-before school” în special în școlile cu un număr mare de copii care fac naveta din comunele metropolitane.